
MELLOMKIRKELIG RÅD

GARDERMOEN

1.-3.02.99

Saksliste

MKR-sak 9/99

VIRKSOMHETSPLAN OG BUDSJETT FOR 1999 FOR KIRKENS
U-LANDSINFORMASJON

Saksordfører: Elena Vivana Eika

MKR-sak 9/99

Kirkens U-landsinformasjon (KUI)

**Virksomhetsplan
Budsjett**

1999

Virksomhetsplan for Kirkens U-landsinformasjon (KUI) 1999

DEL I. Generelt om organisasjonen

Virksomhetsplanen for Kirkens U-landsinformasjon (KUI) må leses i sammenheng med :

* KUIs strategiplan 1998-2001

* Mål og strategidokument for De sentralkirkelige råd i Den norske kirke 1997-2000
(Kirkerådet, Mellomkirkelig Råd, Samisk Kirkeråd)

* Virksomhetsplan for De sentralkirkelige råd 1999

Planen er utformet slik at den er hensiktsmessig i forhold til KUIs behov og virksomhetsplanleggingen i De sentralkirkelige råds sekretariat.

Vi har lagt vekt på å lage en profilert plan som utdyper de prioriterte arbeidsoppgavene i 1999.

Når det gjelder utdypende generelle forhold vedrørende KUIs målgrupper, samarbeidsrelasjoner, overordnede målsetninger samt det løpende arbeidet, vises det til KUIs strategiplan.

Hovedtema

Som årstema har vi for 1999 valgt "*UBUNTU - Framtiden kan ikke vente!*"

UBUNTU er et afrikansk uttrykk for menneskelig fellesskap og et afrikansk perspektiv på livsstil.

"Afrikanere tror på noe som er vanskelig å oversette til europeisk språk.
Vi kaller det UBUNTU.
Det betyr selve essensen av det å være menneskelig.
Det betyr menneskelighet, vennlighet, gjestfrihet, å ofre seg selv for andre, å være sårbar.
Det omfatter medfølelse såvel som stahet.
UBUNTU betyr at min menneskelighet hører sammen med din.
for bare i fellesskap kan vi være menneskelige."

Desmond Tutu

UBUNTU-filosofien gir også retning til livsstilstenkning. Den hviler på følgende erkjennelser:

- menneskeheten er en integrert del av økosystemene og dette fører til et felles ansvar for å opprettholde liv
- menneskeverd er tuftet på sosiale, kulturelle og åndelige kriterier, ikke på konvensjonelle markedsbaserte forestillinger
- naturressurser deles etter prinsippet om likeverd innenfor og mellom generasjonene.

Strategier basert på disse prinsippene har vært et viktig redskap for å vedlikeholde en viss kvalitet av det materielle og åndelige liv i afrikanske samfunn som er stilt overfor ressursknapphet og marginalisering.

UBUNTU-perspektivene kan i høy grad tjene til å berike vår del av verdens søking etter egne levedyktige forbruksmønstre, slik det også kommer til uttrykk i Den norske kirkes verditenkning og handlingsprogram "Forbruk og rettferd".

Hovedtemaet uttrykker videre en påtrengende utålmodighet. Vi vet mye om situasjonen i verden, vi ser daglig eksempler på urettferdigheten, vi har *analysert* forhold og strukturer i årevis - nå gjelder det å *handle* - å gjøre noe med det som må gjøres på terskelen til det nye årtusen. Paulo Freires modell for "de undertryktes pedagogikk": SE-ANALYSERE-HANDLE er fortsatt aktuell i hverdagen. Vi må fortsette å motivere og opplære folk til å se og analysere og handle, - framtiden kan ikke vente!

Dette er folkeopplysningens vesen, og den er KUI som kirkelig informasjonsarbeid en del av.

Utfordringer

Av spesielle utfordringer det kommende året kan nevnes opptakten til *2000-årsskiftet*. Norske kirker og kirkesamfunn samarbeider om den kirkelige markering av årtusensskiftet gjennom prosjektet "Jubileum 2000" i regi av Norges kristne råd. Leder av KUIs prosjektkomité er ansatt som prosjektleder, og KUI vil delta i ulike delprosjekter, bl.a. i arbeidet med gjeldsslette for verdens fattigste land og arbeidet for mere økonomisk rettferd (bl.a. jubelår-tanken - å "løse urettferdighetens lenker"). "Jubileum 2000" har fire sentrale verdier som skal løftes fram: GLEDE, FELLESSKAP, SOLIDARITET og HÅP. I tilknytning til "Solidaritet" - aspektet er det opprettet et internasjonalt utvalg som skal ivareta spørsmål som gjeldsslette, internasjonal diakoni, misjon, vennskapskontakt, forbruk og rettferd mm. i forhold til norske menigheter.

KUI vil være en aktiv partner i dette utvalgs arbeid.

Oppfølging av *Forbruk og rettferd*-saken vil stadig være en hovedsak for Den norske kirke og KUI. En rapport utarbeidet av KUI-leder om foreløpig oppfølging av tiltak på nasjonalt, bispedømme- og menighetsnivå vil bli forelagt Kirkemøtet 1998 (november), og det forventes at Kirkemøtet vil vedta "Forbruk og rettferd" som et videre satsingsområde også for den kommende 4-års periode.

Ungdommens Kirkemøte 1998 (juni) utfordret Den norske kirke til fortsatt satsing, spesielt med henblikk på rettferdig handel (stiftelsen "*Max Havelaar Norge*") og miljøarbeid i menighetene.

Også samarbeidstiltak og utspill overfor menigheter i forhold til *Lokal Agenda 21* vil inngå i denne oppfølgingen av "Forbruk og rettferd".

Mennesker og kirker under press. Både rundt i verden og i det flerkulturelle Norge er det mennesker som lever under press fra myndigheter og medborgere. Som en videreføring av menneskerettighetsåret 1998 vil KUI i 1999 spesielt fokusere på situasjonen for mennesker og kirker i Midtøsten, i Det sørlige Afrika og i Norge.

Nettverksvirksomhet i forhold til lokalmenigheter er fortsatt en viktig utfordring. Inger Kjersti Lindvig (hovedfagsstudent i pedagogikk) vil høsten 1998 avslutte sin hovedoppgave om "Menighetenes arbeid for fred, global rettferdighet og vern om

skaperverket"- en pedagogisk utfordring for kirken. En kartlegging og en beskrivende drøfting av menighetenes kunnskaps-, holdnings- og handlingsskapende arbeid med nord-sør-spørsmål. - Denne oppgaven vil kunne gi god veiledning og nyttige retningslinjer for KUIs videre arbeid med nettverksvirksomheten.

Organisasjonssamarbeid

Enkeltstøtte gjennom KUI

Delta-Internasjonalt (KFUK-KFUM) er stadig den eneste organisasjon med tilknytning til Den norske kirke som søker enkeltstøtte gjennom KUI. Søknaden vedlegges særskilt. KUI innstiller det ansøkte beløp på kr. 30.000,-
Det ansøkte beløp er oppført i tiltaksdelen pkt. 1.8.

Videreføring av RORG-samarbeidet

KUI ønsker fortsatt å ta del i RORG-samarbeidet. Sammen med de øvrige RORGene vil vi drøfte videreføringen av samarbeidet i lys av de konklusjoner og anbefalinger som har framkommet gjennom "Evalueringen av informasjonsstøtten til RORGene" og Utenriksdepartementets behandling av denne. Drøftingen vil også omfatte stillingskvote for en evt. RORG-koordinator. Det vil i 1999 bli lagt vekt på å følge opp evalueringens anbefalinger og styrke det informasjonsfaglige samarbeid. Det vises til RORG-samarbeidets virksomhetsplan som er sendt fra RORG-enes styre.

NORAD

I tråd med den nye rammeavtalen ønsker KUI å fortsette samarbeidet med NORAD, dels på forvaltningsplan, dels på informasjons/opplysningsplan gjennom kurs, seminar og informasjonsformidling.

Når det gjelder økonomien tar KUI utgangspunkt i de signaler som er gitt fra den politiske ledelsen i UD. Statsråd Hilde Frafjord Johnson varslet i sin utviklingspolitiske redegjørelse til Stortinget 5. 5.98 at hun vil gå inn for å øke støtten til opplysningsarbeid. Videre anbefaler COWI i sin rapport til UD at "RORG-bevilgningen bør økes hvis en ønsker å opprettholde det nåværende antall rammeavtaleorganisasjoner". KUI vil med denne virksomhetsplan og dette budsjett dels videreføre en del av det opplysningsarbeid som er innarbeidet, dels satse på nye tiltak og kreativ satsing for å utvide og styrke opplysningsarbeidet. Det søkes derfor om et større støttebeløp enn det som ble bevilget for 1998.

DEL II. Tiltaksdel

KUIs hovedmål:

KUI skal styrke arbeidet for fred, global rettferdighet, solidaritet og vern om skaperverket, basert på en kristen etisk forståelse av menneskeverdet.

Delmål I:

KUI skal drive opplysnings-, holdnings- og handlingsskapende arbeid i et helhetlig Nord-Sør-perspektiv for å styrke engasjementet for Nord-Sør-spørsmål i Den norske kirke, både sentralt, regionalt og lokalt.

1.1. Aktivitet "Kirkeårsperm og gudstjenesteliv"

Mål: Formidle impulser fra økumenisk gudstjenesteliv og styrke Nord-Sør-dimensjonen i norsk gudstjenesteliv ved å utarbeide liturgisk ressursmateriell.

Målgruppe: Menigheter og ansatte (prester, diakoner, kateketer o.a.) i Den norske kirke.

Innhold:

* Utarbeide gudstjenestemateriell (liturgiske byggeklosser og bakgrunnsstoff) til U-landssøndagen (3.oktober 1999), Freds- og menneskerettighets søndagen (5.desember 1999) og til den felleskirkelige Solidaritetssøndagen 2. januar år 2000 - både på bokmål, nynorsk og nordsamisk.

* Utarbeide en folder med velsignelsen (den aronitiske) på mange språk (engelsk, tysk, spansk, urdu, kroatisk, samisk mv) til bruk i lokalmenigheter.

* Revidere den norske utgaven av "Bønn og lovsang i fellesskap" fra 1989 - økumeniske sanger og bønner fra Taizé.

Organisering: Oppleggene utarbeidets av ad hoc-grupper med representanter fra menighetene (brukerne) og fagmiljøer. Gudstjenesteutvalget under det felleskirkelige prosjektet "Jubileum 2000" og Samisk Kirkeråd vil være aktuelle samarbeidspartnere.

Arbeidet ledes i hovedsak av KUI og utgis i samarbeid med De sentralkirkelige råd og Norges kristne råd. Distribueres via menighetssendinger.

Utgiftsramme: kr. 80.000,- (lønnsutg. 30.000,- oversettelser til samisk 20.000,- produksjon 30.000,-)

1.2. Aktivitet "Nordisk gudstjenesteverksted - med tekster og toner fra Sør"

Mål: Formidle impulser fra økumenisk gudstjenesteliv og styrke Nord-Sør-dimensjonen i nordisk gudstjenesteliv.

Målgruppe: Prestere, diakoner, kateketer, organister og frivillige gudstjenestemedarbeidere i de nordiske land.

Innhold: Forberede og avholde en konferanse (et "gudstjenesteverksted") i Norge januar 2000 med impulser fra det økumeniske verdensvide gudstjenesteliv, bl.a. fra Kirkenes Verdensråds generalforsamling i Harare des.1998. Styrke bruken av tidligere utarbeidet materiell (Kirkeårspermen, Salmer 1997, heftet "Ansikt til ansikt med tekster og toner fra Sør" m.v.) Gjøre bruk av ressurspersoner fra de nordiske land, fra kirker i Sør og av innvandrere med musikkbakgrunn, bosatt i Norge.

Organisering: KUI i samarbeid med Mellomkirkelig Råd, Jubileum 2000 (NKR) og Kirkens Nødhjelp.

Utgiftsramme til forberedelsen: kr.25.000,- (Lønnsutg. 15.000,- Andre utg. 10.000).

1.3. Aktivitet "Gjeldsslette" - "Løs urettferdighetens lenker!"

Mål: Styrke lokalmenighetenes viten, bevissthet og engasjement om gjeldsslette-spørsmål.

Målgruppe: Menigheter og organisasjoner i Den norske kirke.

Innhold: Følge opp den internasjonale kampanjen "Jubilee 2000" om sletting av u-landsgjeld. Iverksette informasjons- og kampanjetiltak i forhold til lokalmenigheter i samarbeid med SLUG (aksjon Slett U-landsgjelda"), Kirkens Nødhjelp og prosjektet Jubileum 2000 (Norges kristne råd). Tid: advent 1998 -fastetiden 1999 - frem til pinse 1999. Underskriftsinnsamling avsluttes og overrekkes i forbindelse med G-8 møtet i Tyskland, juni 1999.

Utgiftsramme: kr. 25.000,- (lønnsutg.10.000,-)

1.4. Aktivitet "Forbruk og rettferd"

Mål: Styrke Den norske kirkes engasjement i miljø- og utviklingsspørsmål gjennom oppfølging av "Forbruk og rettferd"-saken (Kirkemøtet 1996, Kirkemøtet 1998, Ungdommens Kirkemøte 1998).

Målgruppe: De sentralkirkelige råd, bispedømmer, lokalmenigheter og den kirkelige opinion.

Innhold og organisering:

* KUI vil fortsatt stimulere og koordinere sentrale og regionale tiltak på "Forbruk og rettferd"-saker (bl.a. rettferdig handel /"Max Havelaar", global økonomisk rettferd, klimapolitikk, bruk av tid og ressurser, Lokal Agenda 21 mm) gjennom kontaktmøter med og gjensidig informasjon/rapportering fra kontaktpersoner i de 11 bispedømmene og utvalgte menigheter.

* Videre vil KUI være pådriver for arbeidet med en etisk investeringsbank i Norge etter modell av EDSC-banken i Nederland og andre europeiske land, der innskudd fra privatpersoner og organisasjoner kommer låntakere i fattige deler av verden direkte til gode.

* Etter ønske fra flere lokalmenigheter vil KUI utarbeide et undervisningsopplegg for konfirmanter om "Forbruk og rettferd". En arbeidsgruppe med representanter fra erfarne lokalmenigheter vil være med i prosessen.

* I samarbeid med fagfolk i Sverige vil KUI utarbeide et gudstjenesteopplegg for en "Skandinavisk folkemesse om Forbruk og rettferd" til bruk i lokalmenigheter.

* I forlengelse av folderen "Alt har sin tid...Om tid og tiende" (KUI 1998) vil KUI utarbeide et studie- og samtaleopplegg om TID - med både afrikanske og norske perspektiver.

<i>Utgiftsramme:</i> Generell informasjon/koordinering:	kr. 50.000,-
Konfirmantmateriell:	kr. 50.000,-
Skandinavisk folkemesse:	kr. 40.000,-
Samtaleopplegg om TID	kr. 40.000,-
	kr.180.000,- (90.000,- lønnsutg)

Se videre Aktivitet 3.2.

1.5. Aktivitet "Prosjektstøtte til menigheter"

Mål: Gi økonomisk støtte til informasjonstiltak i menighetene og arbeide for at flere vennskapskontakter knyttes og utvikles.

Målgruppe: Lokalmenigheter, bispedømmeråd og organisasjoner i Den norske kirke.

Organisering: KUIs styre behandler søknader 4 x i året.

Utgiftsramme: kr. 45.000,-

1.6. Aktivitet "Internasjonal diakoni"

Mål: Styrke kunnskapen og engasjementet om internasjonal diakoni i menighetene.

Målgruppe: Diakoner, diakonikonsulenter i menigheter/bispedømmer, studenter på de diakonale høyskoler

Organisering og innhold: I sammenheng med menigheters utarbeidelse av lokale diakoniplaner vil KUI fortsatt og i samarbeid med Kirkens Nødhjelp og misjonsorganisasjonene være pådriver for å sette begrepet internasjonal diakoni (fokus på kampen mot fattigdom, lidelse og undertrykkelse utenfor våre egne grenser) på sakskartet og være idebank for praktiske tiltak. Det vil skje gjennom fagmøter med diakonikonsulenter på bispedømmeplan, gjennom regionale møter/kurs og gjennom undervisning på de diakonale høyskoler.

Utgiftsramme: kr. 10.000,-

1.7. Aktivitet "Informasjons- og nettverksarbeid"

Mål: Styrke KUI som service- og kompetansesenter, og ta i bruk nye informasjonsmetoder

Målgruppe: menigheter og organisasjoner i og utenfor de kirkelige nettverk

Organisering og innhold:

* Utvikle en KUI-hjemmeside på internett i tilknytning Den norske kirkes hjemmeside (Kirkens Informasjonstjeneste)

* Utgi en ny materiellkatalog i samarbeid med Kirkens Informasjonstjeneste

Utgiftsramme: Internett : kr. 15.000,-

Katalog: kr. 15.000,- i alt 30.000,-

1.8. Aktivitet "Delta Internasjonalt" (Enkeltstøtte/NORAD - se vedlagte søknad)

Mål: Skape et internasjonalt engasjement blant barn og ungdom og deres ledere.

Målgruppe: Nettverk av ungdommer i alderen 15-25 år blant Norges KFUK-KFUMs 20.000 medlemmer.

Organisering og innhold: Bygge opp et nettverk av ungdommer som er interessert i å jobbe med Nord-Sør-problematikk. Utarbeide brosjyre, produsere programpakke, avholde internasjonalt seminar, iverksette regelmessige informasjonsutsendinger til nettverkets deltakere.

Utgiftsramme: kr. 30.000,-

Totale utgifter for Delmål I (1.1. - 1.8):

kr. 425.000,-

Delmål II:

KUI skal bidra til å styrke det kirkelige samarbeidet i Norge omkring Nord-Sør-spørsmål for å bidra til å gi et felles kristent vitnesbyrd som svarer på de globale utfordringer.

2.1. Aktivitet "Du verden -99"

Mål: Styrke kunnskapen og engasjementet om Nord-Sør-spørsmål i menigheter og organisasjoner.

Målgruppe: Ansatte, frivillige medarbeidere, studiesirkler, ungdom (konfirmanter, folkehøyskoleelever, videreg. skoleelever, speiderledere o.a.)

Innhold og organisering: 20 siders informasjons- og "studie"magasin. Opplag ca. 30.000.

Distribueres til alle landets menigheter og "kirkenettverk", til folkehøyskoler og videregående skoler samt på sommerens kirkelige stevner og leirer. Ferdig juni 1999.

Utarbeides i samarbeid med Frikirkenes Globale Informasjon.

Utgiftsramme: kr. 90.000,- (herav lønnsutg.30.000,-).Totalbudsjett på ca. 150.000,-

2.2. Aktivitet "Mennesker og kirker under press"

Mål: Informere om mennesker og kirker under press, spesielt i Midtøsten og Det sørlige Afrika. Støtte det kirkelige arbeid for bedre forhold og sameksistens blant mennesker i det flerkulturelle Norge i tråd med Kirkenes Verdensråds oppfordring til solidaritet med "uprooted people". Støtte arbeidet med utbygging av vennskapskontakter og partnerskapstenkning (jmf. UBUNTU).

Målgruppe: menigheter og organisasjoner i Den norske kirke og økumeniske trossamfunn.

Innhold og organisering: KUI vil delta i Mellomkirkelig Råds løpende arbeid med disse spørsmål. KUI vil i sitt opplysningsarbeid (kurs, seminar, fagdager) benytte ressurs- og studieheftet "Ansikt til ansikt med en fremmed" (utgitt KUI 1997) og studieboka "Håp for verden. Om kirken og menneskerettighetene" (MKR, KUI, KN, Gobal Info, FIAN 1998).
Utgiftsramme: kr. 10.000,-

2.3. Aktivitet "Pilegrimsmesse - kulturmøte Norge-Asia"

Mål: Bidra til kulturutveksling på det kirkemusikalske område mellom kirker i Sør og Nord.

Målgruppe: lokale kor og menigheter

Innhold og organisering: Pilegrimsmessen "The Pilgrim" (et folkelig norsk-kinesisk kulturmøte i messens form) ble uroppført i Hong Kong og Manilla 1997 under ledelse av den filippinske dirigenten Francisco Filiciano. Musikk og tekstkonsept: Sigvalt Tveit og Harald Olsen, Norge. - Tanken er i samarbeid med danske Kirkernes U-landsoplysning å bearbeide stoffet for lokale kor til bruk i menigheters kirkemusikalske virksomhet. Oversettelse til norsk/dansk og pedagogisk tilrettelegging vil skje i 1999, slik at det kan tas i bruk i år 2000. En arbeidsgruppe under KUI og Kirkernes U-landsoplysning, Danmark, vil være hovedansvarlig for opplegget. Julileum 2000 (NKR) vil ta det med i sitt program- og markedsføringsarbeid.

Utgiftsramme: kr. 65.000,- (KUIs del av forarbeid og trykkeutgifter. Lønnsutg. 25.000,-)

2.4. Aktivitet NEKSA - Studietur til Det sørlige Afrika

Mål: Styrke NEKSAs arbeid med Nord-Sør-spørsmål og arrangere en studietur til Sør-Afrika for å bidra til økt kulturutveksling på det kirkemusikalske området mellom kirker i Sør og Norge ("kontekstuell liturgi").

Målgruppe: menigheter, organisasjoner og enkeltpersoner innen de norske kirker og trossamfunn.

Innhold og organisering:

* KUI vil delta i NEKSAs løpende arbeid gjennom styret og ulike arbeidsgrupper - i overensstemmelse med NEKSAs virksomhetsplan (se virksomhetsplan for Frikirkenes Globale Informasjon).

* KUI vil delta i arbeidet med tilretteleggelse og avvikling av en studietur høst 1999 for organister og andre musikkmedarbeidere i norske menigheter og organisasjoner.

Utgiftsramme: kr.60.000,- (KUIs del av forberedelsesarbeid, forseminar og studietur. Lønnsutg. 30.000,-)

2.5. Aktivitet "Europeisk Nord-Sør-samarbeid"

Mål: Ivareta KUIs engasjement i nordisk og europeisk samarbeid (EDEN: European Development Education Network).

Målgruppe: KUIs stab

Innhold og organisering: Delta i den løpende informasjonsformidlingen gjennom året (EDEN-News) og i det nordiske nettverksmøtet september 1999 i København.

Utgiftsramme: kr. 10.000,-

Totale utgifter for Delmål II:

kr. 235.000,-

Delmål III:

KUI skal bidra til å skape konstruktiv og kritisk debatt i opinionen for en norsk Nord-Sør-politikk og bistandspolitikk som bidrar til positive endringer i de globale rammevilkår.

3.1. Aktivitet "Forbruk og rettferd"/Lokal Agenda 21

Mål: Fremme videre refleksjon omkring "Forbruk og rettferd som etisk utfordring" i forhold til organisasjoner utenfor Den norske kirke.

Målgruppe: Offentlige myndigheter og norske NGOer.

Innhold og organisering: KUI-leder vil fortsette arbeidet som styremedlem i

Miljøheimevernet fram til april 1999 og representere Den norske kirke og dens synspunkter i rekken av rådsorganisasjoner og blant de ansatte i fylkene og på sentralt plan. KUI vil delta og samarbeide med offentlige myndigheter og NGOer omkring Lokal Agenda 21-arbeidet på sentralt og lokalt plan, herunder ved utarbeidelse og distribusjon av informasjonsmateriell.

Utgiftsramme: kr.5.000,-

3.2. Aktivitet "Rettferdig handel"/Max Havelaar Norge

Mål: Samarbeide med andre organisasjoner om videreetablering av Fair Trade-stiftelsen "Max Havelaar Norge" og innføring av flere rettferdige varer i norske butikker (kaffe, te, sukker mv) samt om informasjonsarbeid til forbrukerne.

Målgruppe: Organisasjoner, importører til og ledere av dagligvarebutikker, samt norske forbrukere.

Innhold og organisering: KUI-leder vil delta i informasjonsarbeidet rundt stiftelsen "Max Havelaar Norge" på vegne av Den norske kirke. KUI vil ta spesielt del i ansvaret for utarbeidelse av informasjonsmateriell og for opplæring /kursvirksomhet av frivillige kontaktpersoner rundt i landet.

Utgiftsramme:

Informasjonsmateriell og kursvirksomhet kr. 10.000,-

Lønnsmidler kr. 10.000,- = kr. 20.000,-

Se videre aktivitet 1.4.

3.3. Aktivitet "Økoteologi" - konferanse i Stavanger juni 1999

Mål: Samarbeide med andre organisasjoner om miljø-, forbruk og rettferd.

Målgruppe: Voksne deltakere (kirkelige medarbeidere som prester, kateketer, barne- og ungdomsarbeidere o.a.) som deltar under "Barnas ENS '99" (Environment Northern Seas Foundation's konferanse og utstilling i Stavanger 8.-10-juni 1999).

Innhold og organisering: En 2-dagers konferanse over temaet "Øko-teologi i teori og praksis", arr. av ENS-prosjektleder i samarbeid med KUI/Kirkerådet, Hundvåg menighet, Miljøheimevernet o.a.

Utgiftsramme: kr.10.000,-

3.4. Aktivitet "Miljø-,bistands- og Nord-Sør-politikk"

Mål: Følge utviklingen av norsk miljø-, bistands- og Nord-Sør-politikk, samt formidle kirkelige synspunkter på aktuelle spørsmål.

Målgruppe: Politiske myndigheter og norske NGOer.

Innhold og organisering: KUI vil delta i den offentlige debatt om Nord-Sør-spørsmål, i nært samarbeid med Mellomkirkelig Råds internasjonale utvalg, KISP. Herunder også videreformidle kirkelige uttalelser og dokumenter.

Utgiftsramme: møtevirksomhet over driftsbudsjettet.

3.5. Aktivitet "Tam-Tam"

Mål: Delta i samarbeidsnettverket for kulturformidling mellom Sør og Nord (TamTam) med henblikk på økt folkelig bredde og forståelse i det norske samfunn for flerkulturelle verdier. Dette gjelder også forståelsen for religiøse verdier (som f.eks. menneskerettigheter) og dialog mellom trossamfunn.

Målgruppe: Lokalsamfunn (inkl. menigheter), studentmiljøer, ungdomsorganisasjoner.

Innhold og organisering: KUI-leder vil være med å markedsføre de flerkulturelle tiltak i forhold til sine primære målgrupper.

Utgiftsramme: møtevirksomhet over driftsbudsjettet.

3.6. Aktivitet "RORG"-samarbeid

Mål: Styrke samarbeidet av Nord-Sør-formidlere, også utenfor de kirkelige organisasjoner.

Målgruppe: RORG-organisasjonene

Innhold: Delta i RORG-samarbeidet og videreføre ordningen med felles koordinator, evt. i mindre stillingskvote, ut fra de strategier og arbeidsoppgaver som vil bli drøftet og vedtatt i fellesskapet (se Del I).

Utgiftsramme: kr. 10.000,-

3.7. Aktivitet "Rammeavtale med NORAD"

Mål: Følge opp samarbeidet med NORAD i henhold til rammeavtalen.

Innhold: Delta aktivt i informasjons- og strategimøter, og utføre forvaltningsoppgavene i henhold til avtalene.

Totale utgifter til Delmål III: kr. 45.000,- (+ deler av driftsbudsjettet)

DEL III. Budsjett

INNTEKTSSIDE

1. NORAD tilskudd (KUI+ Delta I.)	1.040.000
2. Salg av materiell	20.000
3. Renter	10.000
4. Div. inntekter (porto mm)	2.000
5. Totale inntekter i bevilgningsåret:	1.072.000

UTGIFTSSIDE

1. Faste driftsutgifter - se note 1)

Lønnskostnader	150.000
Pensjon	35.000
Sosiale utgifter (arb.g.avgift)	55.000

Sivilarbeider		0.000
Administrasjon/kontorhold		
tlf/porto/papir	25.000	
husleie/regnskapsføring	25.000	
kontorrekv.	5.000	
diverse/forsikring	15.500	70.500
Møter og seminarer (mat, sem.avg.)		10.000
(ansatte, styre og arbeidsgrupper)		
Reiser (ansatte, styre, arbeidsgrupper)		30.000
Abon/litt/materiell		10.000
Avskrivning data-utstyr		6.500
Totale faste utgifter		367.000

2. Delmål I

1.1. Kirkeårsperm/gudstjenesteliv		80.000
1.2. Nordisk gudstj.verksted		25.000
1.3.Gjeldsslette		25.000
1.4. Forbruk og rettferd		180.000
1.5. Prosjektstøtte til menigheter		45.000
1.6. Internasjonal diakoni		10.000
1.7.Informasjons/nettverksarbeid		30.000
1.8. Delta Internasjont		30.000

Totale utgifter Delmål I 425.000

3. Delmål II

2.1. "Du verden 99"		90.000
2.2.Mennesker og kirker under press		10.000
2.3.Pilegrimsmesse Norge-Asia		65.000
2.4. NEKSA -seminar og studietur		60.000
2.6. EDEN		10.000

Totale utgifter Delmål II 235.000

4. Delmål III

3.1. Forbruk og rettferd/Lokal Agenda 21		5.000
3.2. Rettferdig handel/Max Havelaar Norge		20.000
3.3.Økoteologi-konferanse		10.000
3.4.Miljø-,bistands-,N/S-politikk (driftsbudsjett)		
3.5. Tam-Tam (driftsbudsjett)		
3.6. RORG-samarbeid		10.000
3.7. NORAD (driftsbudsjett)		

Totale utgifter Delmål III 45.000

5. Total utgiftsramme for bevilgningsåret:

1.072.000

Kommentarer til budsjettet:

Note 1)

NORAD har bedt oss synliggjøre lønnskostnadene i informasjonsarbeidet (aktivitetene). Derfor er kr.265.000 i lønn/honorarer og arb.giveravgift/personalkostnader fordelt (plussset på) informasjonstiltakene/aktivitetene slik:

1.1. Kirkeårsperm/gudstjenesteliv	kr. 30.000
1.2. Nordisk gudstje.verksted	kr. 15.000
1.3. Gjeldsslette	kr. 10.000
1.4. Forbruk og rettferd	kr. 90.000
1.6. Internasjonal diakoni	kr. 10.000
1.7. Info/nettverksarbeid	kr. 15.000
2.1."Du verden -99"	kr. 30.000
2.3 Pilegrimsmesse	kr. 25.000
2.4. NEKSA-seminar/stud.tur	kr. 30.000
3.2. Rettferdig handel/Max Havel.	kr. 10.000

Note 2)

NORAD-støtten vil bli brukt inn mot alle aktiviteter på budsjettet.

Note 3)

KUI-budsjettet viser ikke hva Den norske kirke totalt sett bruker på informasjon om Nord-Sør-spørsmål. Mellomkirkelig Råd driver et omfattende arbeid med slike spørsmål, bl.a. gjennom konsulent for internasjonale spørsmål (KISP), konsulent for kirke- og samfunnsetiske spørsmål, konsulent for økumenikk og misjon og gjennom konsulentene i Kirkens Informasjonstjeneste. Alle disse yter et viktig bidrag til KUIs arbeid.

Videre har KUI knyttet til seg flere ressurspersoner som gjør en frivillig innsats. Arbeidet i prosjektkomiteen (styret) og i arbeidsgruppene gjøres av frivillige.

KUI har et bredt kontaktnett i organisasjoner, bispedømmer og menigheter som ikke kan måles i kroner og øre, men som er en del av Den norske kirkes totale informasjonsarbeid om Nord-Sør-forhold.

Konkrete tiltak (eks. aktivitet 1.4.) vil også bli støttet via Den norske kirkes fondsmidler (Opplysningsvesenets Fond).

Dato: Oslo, 20.oktober 1998

Erling J. Pettersen
Direktør, Kirkerådet

Estrid Hessellund
Informasjonsleder, KUI

Søknad om støtte til organisasjoners opplysningsarbeid.

(Format likt søknad for enkeltavtaler av 1995.)

Del 1 Tiltaksoppgave

Organisasjonens navn: Delta Internasjonalt KFUK-KFUM (DI)
Adresse: Postboks 6814, St. Olavsplass, 0130 Oslo
Telefon: 22 11 56 90   **Fax:** 22 20 47 59   **E-mail:** delta@kfuk-kfum.no
Kontaktperson: Prosjekt og Informasjonssekretær, Hilde Nygaard

1. TILTAKSOPPLYSNINGER

Tiltak som det søkes om støtte til: virkemiddel og tema:

Delta Internasjonals moderorganisasjon Norges KFUK-KFUM har sommeren 1998 etablert et internasjonalt utvalg. I forbindelse med dette ønsker vi å utvikle et nettverk av ungdommer innenfor organisasjonen. Dette nettverket skal bestå av mennesker som er interessert i nord-sør problematikken og som vil være med på å sette dette på dagsorden i sine lokale enheter.

Siden det internasjonale utvalget ikke har startet opp med sitt arbeid enda kan det være vanskelig på det nåværende tidspunkt å definere helt konkret hva denne nettverksbyggingen skal bestå i. Vi kan se for oss ulike elementer:

- Nettverksbygging innen Norges KFUK-KFUM, forholde seg til ulike henvendelser om internasjonale og NORAD – Sør spørsmål og vurdere videre arbeid/oppfølging.
- En aktiv satsning på nettverksbygging i løpet av sommerens aktiviteter sommeren 1999, samt gjennom solidaritetsringenes informasjonsturnee februar 1999.
- Vurdere behovet for og utarbeide en oppstartspærme for internasjonalt arbeid regionalt og lokalt innenfor Norges KFUK-KFUM.
- Arrangere et seminar for ungdommer der man møtes, blir kjent, og engasjeres for videre internasjonalt arbeid lokalt i organisasjonen.
- Opprettelsen av et nasjonalt adresseregister som muliggjør straksaksjoner og raskt engasjement.

Som støtte inn i dette arbeidet søker DI om 30.000,-. Vi ber om dette som en grunnkapital som vi kan gå inn med for å bidra til å skape engasjement. Vi søker om dette relativt uspesifisert i denne søknaden, men vil hvis det er ønskelig kunne komme tilbake med en mer spesifisert plan for midlene i løpet av høsten 1998.

Overordnet målsetning med informasjonstiltak:

Å skape et aktivt pulserende nettverk innenfor Norges KFUK-KFUM av ungdommer som er interessert i å jobbe med NORD-SØR problematikk.

Tidsplan: 1999

Målgruppe:

Norges KFUK-KFUM's 20.000 medlemmer. Vi ønsker spesielt å sikte mot de som er i alderen 15 – 25 år.

Forventet resultat for/i målgruppen:

Opprettelse av et nettverk der ungdommene får praktiske og konkrete tips og utfordringer på hvordan de kan sette internasjonale spørsmål på dagsorden i sitt nærmiljø.

Oppfølging av målgruppen etter at tiltaket er over:

Når tiltaket er over kommer den internasjonale komiteen til å bestå, og vil fortsette koordineringsarbeidet i forhold til sin interessegruppe.

Evalueringsplaner:

Det vil bli viktig å evaluere satsningen i løpet av arbeidsåret 1999 – 2000. Vi vil da ha et år med spesiell internasjonal satsning bak oss, og en sommer med spesiell vekt på mobilisering på de ulike leirene i organisasjonen. Vi vil da se på satsningen, vurdere den, finne ut hvor langt vi er kommet, og vurdere å eventuelt endre strategi.

Hvilken informasjonsfaglig kompetanse har organisasjonen:

Delta Internasjonalt har ingen fast ansatte med informasjonsfaglig kompetanse. Vi innehar likevel lang erfaring med informasjonsarbeid og holdningsskapende arbeid ovenfor målgruppen som beskrevet i denne søknaden (se under).

Antall informasjonsmedarbeidere: 1**Hvilken kompetanse har organisasjonen på tematikken i informasjonstiltaket?**

Delta Internasjonalt har gjennom sin 50 årige historie arbeidet med å sette internasjonale spørsmål på dagsorden i KFUK og KFUM bevegelsene i Norge. Dette har delevis skjedd ved utarbeidelse av programstoff til organisasjonene, men også ved aktiv deltakelse i organisasjonenes arrangementer. Gjennom dette har vi lang erfaring med å arbeide med ungdommer og i å utfordre ungdommer på internasjonale spørsmål. Vi tror dette vil være en uvurderlig kompetanse å ta med seg inn i dette arbeidet.

Eventuelle samarbeidspartnere

Norges KFUK-KFUM og deres internasjonale komite.

2. FINANSIERINGSPLAN:

Kostnadsoverslag (spesifiser utgiftspostene):

Under forutsetning av at det er disse tiltakene Internasjonal komiteen, i samarbeid med Delta Internasjonalt, finner mest tjenlig søker vi om midler til:

Utgifter i alt:

Produksjon av programpakke	10.000,-
Produksjon av brosjyre som forteller at vi er i gang:	5.000,-
Internasjonalt seminar	10.000,-
Utsendinger med utfordringer til de som blir med i nettverket	5.000,-
Totale utgifter	30.000,-

Inntekter:

Prosjektinntekter	
Organisasjonens bidrag:	
Ønsket bidrag fra NORAD/KUI	30.000,-
Andre offentlige bidrag, spesifiseres:	
Totale Inntekter	30.000,-

Utfyllende opplysninger om finansieringsplanen/kostnadsoverslaget:

3. ØVRIGE OPPLYSNINGER AV BETYDNING FOR SØKNADSBEHANDLINGEN:

Dato: 31/08/98

Underskrift:

Hilde Nygaard

Kontaktperson

Erlend Rostrop

Daglig leder

STRATEGI FOR SAMARBEID MELLOM MELLOMKIRKELIG RÅD FOR DEN NORSKE KIRKE OG KIRKENS NØDHJELP OM MENNESKERETTIGHETENE FOR PERIODEN 1998-2001

Kirkens Nødhjelp (KN) og Mellomkirkelig Råd (MKR) har sterke forpliktelser til å arbeide for fremming av menneskerettigheter gjennom å støtte kirker i det internasjonale økumeniske nettverket som vi er en del av. Dokumentet er forankret i samarbeidsavtalen mellom KN og MKR, og bygger videre på det som kommer fram her.

Strategien tar som utgangspunkt at menneskerettighetene ikke kan ses isolert fra de globale politiske og økonomiske strukturer, uten at dette tar ansvaret bort fra myndighetene. Som medlemmer i det internasjonale fellesskap, ligger det betydelige forpliktelser på statens myndigheter. KN og MKR understreker at menneskerettigheter regulerer forholdet mellom myndigheter og individer, og at myndighetene har ansvar for å respektere, sikre og fremme menneskerettighetene uten forskjellsbehandling.

Strategien ser på menneskerettighetene som udelelige, og understreker sammenhengen mellom ulike menneskerettighetskonvensjoner. KN og MKR understreker at konvensjoner som er ratifisert av stater må forplikte også ikke-statlige aktører, og støtter arbeidet for humanitære minstestandarder i krig og konflikt, samt forsøket på å vedta internasjonale etiske regler for næringsvirksomhet.

Strategien erkjenner at menneskerettigheter ikke kan ses isolert fra verken freds- og forsoningsinitiativer, eller fra behovet for å kjenne sannheten om krenkende handlinger. Samtidig skal KN og MKR være de første til å innrømme at mellom disse prosessene trenger det ikke være noen gjensidig fortsterkende effekt; de kan tvert i mot komme i konflikt med hverandre.

Strategien understreker forankringen i det kristne budskapet som grunnleggende både for KN og MKR sin virksomhet. Jesu radikale budskap om rettferdighet og troen på at Gud er tilstede i hele sin skapning, og særlig i de menneskene han har skapt i sitt bilde, forplikter kirken til å arbeide for at alle skal få realisert sine menneskerettigheter.

Strategien bringer tilbake til KN og MKR erfaringer våre søsterkirker har gjort i forhold til arbeid for menneskerettigheter, samt den refleksjonen dette har avstedkommet i de økumeniske fora Kirkenes Verdensråd (KV) og Det Lutherske Verdensforbund (LVF), samt regionale kirkeråd som Konferansen for Europeiske Kirker (KEK), All-African Council of Churches (AACC) og Consejo Latinoamericano de Iglesias (CLAI).

BAKGRUNNSMATERIALE FOR STRATEGIEN

Strategien bygger videre på eksisterende tenkning og vedtatte planer for både KN og MKR. Den virksomheten som strategien omhandler, er allerede forankret innenfor de to organisasjonenes virksomhet.

Begge organisasjonene er seg sin rolle bevisst som formidler av ønsker fra den verdensvide kirke. De to organene har imidlertid ulike funksjoner. KN opererer innenfor en bistands- og internasjonal diakoni-sammenheng. MKR er det representative organet for å formidle ønsker fra søsterkirker til norske myndigheter.

KNs Globale Langtidsplan (GLTP) 1995-1999 "...skal være retningsgivende for alle andre planer i organisasjonen." Ni strategiske satsinger er vedtatt, der *menneskerettigheter, fred og forsoning* er det mest relevante punktet for dette dokumentet. Sentralt her er at mennesker skal settes i stand til å forbedre sin situasjon. Det gjentas også at KN vil "...arbeide for kanaler / arealer for prosesser knyttet til fred og forsoningsarbeid mellom grupper i konflikt." Dette er et område hvor KN har betydelig erfaring og kompetanse.

Etter at det er fastslått at KN skal "...delta i og styrke det økumeniske globale nettverk" og bidra til "...utvikling av lokale parters handlingsevne", presiseres det at KN under visse omstendigheter kan spille en mer aktiv rolle enn det virksomheten for øvrig legger opp til. Det heter således at "...i noen situasjoner vil KN engasjere seg utover partnersamarbeidet der spesiell kompetanse ligger til rette for et FF (fred og forsoning) engasjement."

MKR, som en del av de sentralkirkelige rådene i Den norske kirke, arbeider innenfor et fireårig Mål- og Strategidokument 1997-2000, som ble vedtatt på Kirkemøtet 1996. Dette dokumentet definerer som et sentreringpunkt for det internasjonale arbeidet til Den norske kirke følgende, som ett av fem hovedmål for hele virksomheten: "Den norske kirke skal være en tjenende kirke, som arbeider for fred, rettferdighet og vern om skaperverket."

Som et delmål heter det blant annet i Mål- og strategidokument 1997-2000: "Delta i arbeid for fred, rettferd og stryking av menneskerettighetene, deriblant urbefolkningens rettigheter." Det er uttrykt at KN fortsatt skal være en sentral samarbeidspartner i dette arbeidet, innenfor det internasjonale kirkefellesskapet.

Utredningene "For menneskelivets skyld" (J.O. Henriksen; oppdrag fra Kirkemøtet; 1988) og "Human rights - peace - reconciliation - Lessons learned" (S. Føyn (KN); 1996), samt samarbeid innenfor Det norske menneskerettighetsfond, har gitt grunnlag for økt refleksjon i de to organisasjonene om viktigheten av å arbeide rettighetsorientert i internasjonale spørsmål.

